

Анотація
колективної монографії «Інституціональне забезпечення структурних трансформацій промислових регіонів України»

Автори: д.е.н. Кузьменко Л.М., к.е.н. Солдак М.О. (1.1; 1.2);
д.е.н. Червова Л.Г., к.е.н. Дубініна М.В., к.е.н. Кузьменко Р.В. (1.3);
Колесникова Г.В. (1.4);
д.е.н. Ляшенко В.І. (1.4; 3.1; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4);
к.е.н. Землянкін А.І. (2.1; 2.2), к.е.н. Підоричева І.В. (2.1; 2.2; 2.5);
Лях І.І. (2.3; 2.4);
к.е.н. Кацура С.М., Лепіхова Н.О. (3.1);
д.е.н. Саломатіна Л.М. (3.2; 3.3; 3.4), Хазанова Н.М. (3.3);
д.е.н. Осадча Н.В. (3.5);
к.е.н. Толмачова Г.Ф. (4.1; 4.2; 4.3; 4.4);
к.е.н. Інякін В.М. (4.5);
д.е.н. Тараш Л.І., Петрова І.П. (5.1; 5.2; 5.3) к.е.н. Моїсєєв Г.В. ;
к.е.н. Лях О.В. (6.1; 6.2; 6.3)

Політична і економічна ситуація, що склалася останнім часом в Україні, зокрема на сході, не залишає сумніву в *необхідності трансформації інститутів, процесів та методів управління промисловими регіонами*. Авторами на основі узагальнення тенденції розвитку промислових регіонів України доведено, що в якості пріоритетного напрямку має стати створення нових інститутів. Зарубіжний досвід свідчить про те, що до успішних відносяться інститути розвитку, в яких за рахунок державних коштів фінансується 40 – 50%; існує прозора схема управління; держава сприяє формуванню пріоритетних напрямів подальшого розвитку. З огляду на це виконано аналіз інституційного потенціалу промислових регіонів України, що сприятиме вирішенню науково-практичного завдання оцінки інституційного потенціалу у складі економічного потенціалу регіону та формуванню уявлення про інституційні особливості промислових регіонів України. Розрахований індекс інституційного потенціалу представлено як елемент типології регіонів та інструмент регіонального аналізу і політики регіонального розвитку. Авторами систематизовано та дістали подальшого розвитку науково-методичні основи типологізації регіонів за рівнем розвитку промисловості. Для класифікації регіонів за рівнем промислового розвитку розраховано індекс промислового розвитку регіону за показником реалізованої промислової продукції на одну особу, що обчислено як співвідношення середнього обсягу реалізованої промислової продукції у розрахунку на одну особу в регіоні до середньої величини аналогічного показника по Україні. За результатами сформовано три групи регіонів: «Регіони з високим рівнем промислового розвитку»; «Регіони з середнім рівнем промислового розвитку»; «Регіони з низьким рівнем промислового розвитку».

У другому розділі - *Механізми управління інноваційним розвитком у контексті структурних трансформацій регіонів* - наведено результати аналізу наявних організаційних, економічних і правових умов, що забезпечують розвиток інноваційної діяльності в Україні та її промислових регіонах. Розглянуто діючу

систему органів управління інноваціями, сформовану після проведення адміністративної реформи наприкінці 2014 року. Визначено характерні риси, ідентифіковано проблеми та надано пропозиції щодо розвитку ефективної системи державного управління інноваціями як невід'ємної умови прискорення структурних трансформацій у сучасній українській економіці.

Обґрунтовано пропозиції щодо розвитку в окремих районах промислових областей двох типів інвестиційних зон – техніко-впровадjuвальних і промислових, – що не вимагає значних бюджетних витрат, але завдяки розбудові сприятливого конкурентного ринкового середовища та відповідного мотиваційного поля сприятиме зміцненню попиту підприємств на інновації та посиленню інноваційної складової регіональної економіки.

Запропоновано комплексний підхід до управління інноваційним розвитком регіону, що враховує нелінійність і динамізм інноваційних процесів та спрямовується на підтримку міжсекторального співробітництва.

У третьому розділі - *Концептуальні засади удосконалення механізму сучасної індустріалізації* - викладено деякі науково-методичні рекомендації щодо удосконалення організаційно-економічного забезпечення розвитку електронної промисловості як однієї зі стратегічних галузей інноваційно орієнтованої економіки. Запропоновано структуру організаційно-економічного механізму розвитку електронної промисловості України, що включає державний, галузевий та корпоративний рівень.

Один з розділів монографії присвячено *інституційному забезпеченню зниження адміністративних бар'єрів, підвищення якості і доступності надання адміністративних послуг*. В умовах зростання бюджетного дефіциту, розширення обсягів фінансування цільових оборонних програм, все більшої значущості набуває діяльність органів влади, спрямована на вдосконалення адміністративного регулювання підприємницької діяльності. Адміністративне втручання, коли уряд прагне безпосередньо контролювати ринок замість того, щоб створювати умови для його вільного й прозорого функціонування, лишається однією з серйозних перешкод для розвитку підприємницької діяльності в Україні. В умовах новітніх викликів та загроз політика дерегуляції в Україні має зосереджуватися на пріоритетному розвантаженні сектору малого і середнього підприємництва (МСП) від надмірного адміністративного тиску, зважаючи на його високий потенціал у створенні нових робочих місць та забезпеченні самозайнятості.

Формування інституту партнерської взаємодії влади і бізнесу в умовах модернізації економіки – ще один напрям, якій висвітлено в колективній монографії. Автори розглядають дане питання системно та послідовно: спочатку досліджено значущість державно-приватного партнерства для модернізації економіки, досліджено світові та європейські закономірності розвитку державно-приватного партнерства, що, крім іншого враховано при аналізі інституціонального забезпечення державно-приватного партнерства в Україні.

В умовах формування регіональних інноваційних систем цікавим є представлений розділ щодо *інституційного забезпечення розвитку соціального підприємництва в промисловому регіоні* з розкриттям передумов виникнення феномену соціального підприємництва, еволюції його форм і міста в соціально-економічному розвитку, а також посилення його ролі в сталому розвитку.